

Statistikunderlag Kompetensförsörjning 2017

2017

Utmaningar

Här beskrivs några av de stora utmaningarna för Blekinge

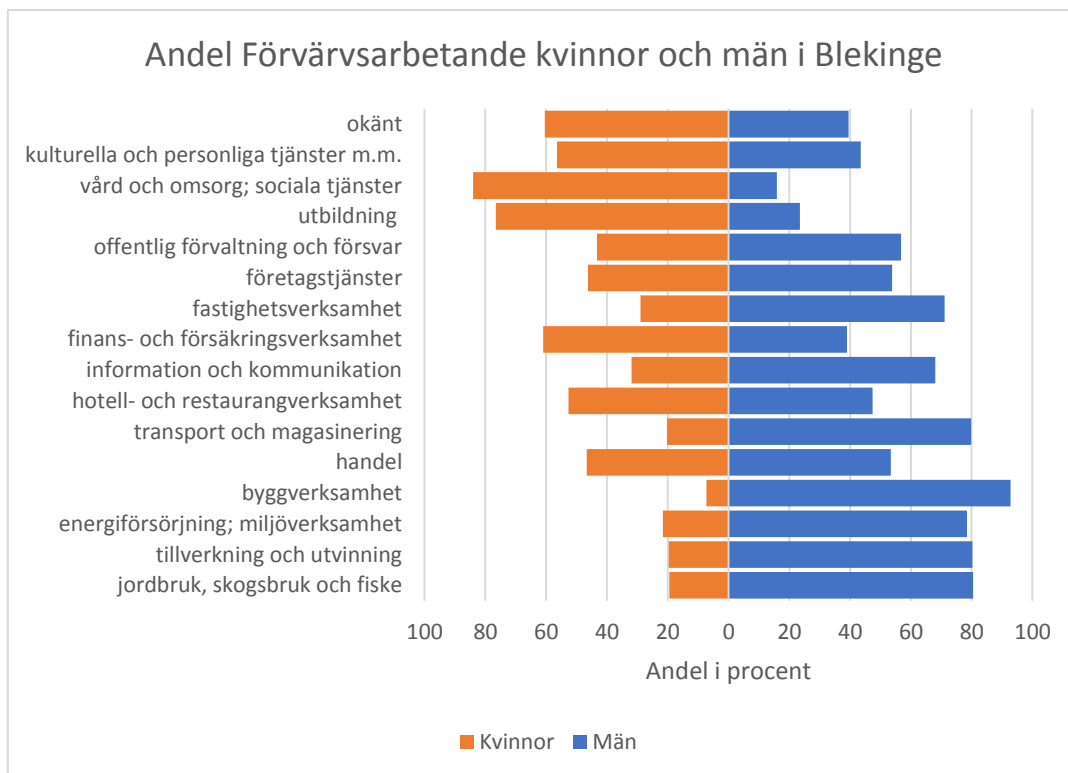
- Könssstereotyp arbetsmarknad – med en tydlig uppdelning får vi inte tillgång till de kompetenser som finns och kan bidra
- Låg sysselsättningsgrad och hög arbetslöshet – mer kan göras för att inkludera många med olika stöd skulle kunna arbeta
- Låg utbildningsnivå – trots en stadig ökning behöver arbetsmarknaden hela tiden mer kompetens
- Matchningsproblematiken i utbildningssystemet – behovet att öka antal utbildningsplatser efter de behov som finns

Könssstereotyp arbetsmarknad

I Sverige såväl som i Blekinge är arbetsmarknaden könsuppdelad, vilket betyder att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer och yrken. Andelen kvinnor är störst inom vård och omsorg samt utbildning medan andelen män är störst inom bygg och tillverkning och utvinning. Denna könssegregering på arbetsmarknaden finns även i riksnivå. Vidare har män högre inkomst än kvinnor. Detta innebär att arbetsmarknaden inte får tillgång till den kompetens som finns att tillgå samt att resurser fördelas ojämnt.

Sammanräknad förvärvsinkomst 2015				
	Medelinkomst		Medianinkomst	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Blekinge	320	258	327	264
Riket	346	272	332	271

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret. Medel- och medianinkomst i 1000-tal. Avser personer 20–64 år.

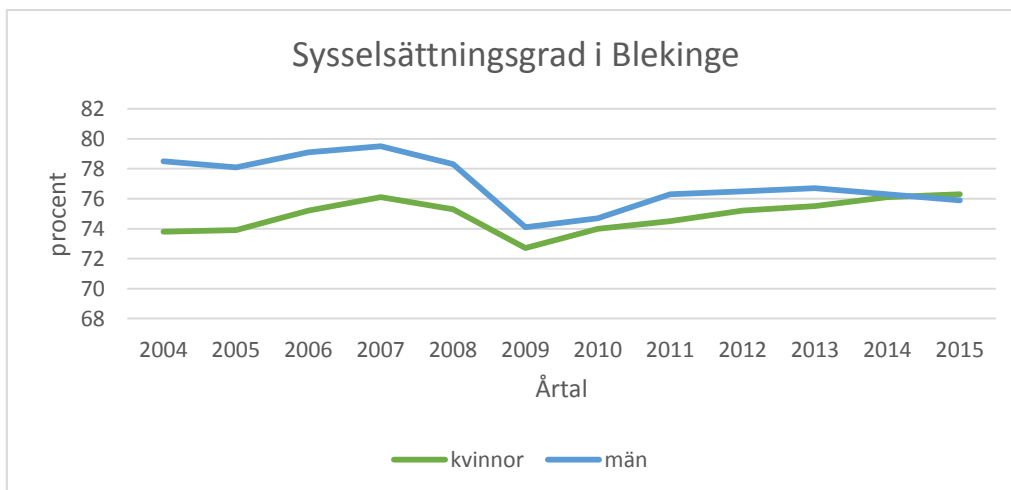
Källa: SCB, RAMS. Statistiken avser förvärvsarbetande i Blekinge (dagbefolkningen) 16+ år.

Sysselsättningsgrad och arbetslöshet

Den sysselsatta nattbefolkningen definieras nedan som personer 20–64 år som har en sysselsättning och som bor i Blekinge län, men som kan arbeta både i och utanför länet. Sysselsättningsgraden anger andelen av befolkningen 20–64 år som har en sysselsättning. Antalet sysselsatta i Blekinge minskade i samband med finanskrisen och har sedan haft en svag återhämtning och är 2015 fortfarande på en längre nivå än 2007. Sysselsättningsgraden i Blekinge län låg före finanskrisen på en högre nivå i jämförelse med riket, men länet drabbades hårt i samband med finanskrisen och 2009 var sysselsättningen 73,4 procent. 2015 uppgick sysselsättningsgraden i Blekinge till 76,1 procent, vilket är 1,8 procentenheter lägre än i riket. Trots att sysselsättningsgraden har ökat sedan finanskrisen har utvecklingen varit svag för länet i relation till övriga län i Sverige och 2015 var Blekinge ett av de länen med lägst sysselsättningsgrad.

För kvinnor var sysselsättningsgraden 76,3 procent och för män 76,1 procent. I ett längre tidsperspektiv har män haft en högre sysselsättningsgrad än kvinnor i Blekinge, och först 2015 var den högre för kvinnor. Skillnaderna är större i en jämförelse mellan inrikes- och utrikes födda, där sysselsättningsgraden för inrikes födda låg på 82 procent och för utrikes födda var den 48 procent.

Arbetslösheten i Blekinge län är fortfarande på en högre nivå än riksgenomsnittet och ungdomsarbetslösheten är bland de högsta i landet. Trots det har det skett en minskning av arbetslösheten de senaste åren i länet och det har skett en kraftsamling kring ungdomsarbetslösheten i länet och en stor minskning av andelen arbetslösa har skett dock från höga nivåer.

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Diagrammet visar andelen av befolkningen bosatt i Blekinge som har en sysselsättning (20–64 år).

Arbets sökande 2016, 16-64 år				
	Öppet arbetslösa		Program med aktivitetsstöd	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Blekinge	5,1	3,9	6,4	5,2
Riket	4,3	3,6	3,8	3,4

Källa: Arbetsförmedlingen. Avser andelen öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd av den registerbaserade arbetskraften.

Utbildningsnivå

I diagrammet nedan redovisas befolkningen i Blekinge läns utbildningsnivå 2007–2016. Utbildning är en viktig ingång till arbetsmarknaden, dels för att det finns en efterfrågan på gymnasieutbildade och eftergymnasialt utbildade personer men gymnasieutbildning är också viktigt för att bli behörig till vidare studier på högskola. Blekinge län har en större andel gymnasieutbildade personer än riksgenomsnittet som ligger på 44 procent. Andelen med eftergymnasial utbildning ökar för både kvinnor och män och 2016 har 38,1 procent av befolkningen i Blekinge län en eftergymnasial utbildning, vilket är under riksgenomsnittet som ligger på 42 procent. Andelen kvinnor med en eftergymnasial utbildning är 44 procent 2016 och för män 33 procent, sedan 2007 har andelen ökat för både kvinnor och män.

Om vi endast ser till högutbildade (minst 3 år eftergymnasial utbildning), minskar andelen i Blekinge till 22,1 procent, vilket är lägre än riksgenomsnittet på 26,6 procent. Andelen kvinnor med minst en treårig eftergymnasial utbildning är högre än för män i Blekinge och utveckling följer riksgenomsnittet även om det är på en lägre nivå.

Befolkningens utbildningsnivå, 25-64 år								
	Förgymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Eftergymnasial utbildning		uppgift saknas	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
2007	18	16	50	48	30	36	2	1
2008	18	15	50	47	30	37	2	1
2009	17	14	50	47	31	38	2	1
2010	16	14	50	47	32	39	2	1
2011	16	13	50	46	32	40	2	1
2012	15	12	51	46	32	41	1	1
2013	15	12	52	46	32	42	1	1
2014	15	11	52	45	32	42	1	1
2015	14	11	52	45	32	43	1	1
2016	14	11	52	44	33	44	2	1

Källa: SCB, Utbildningsregistret. I tabellen anges procentuell fördelning.

Av de som slutade gymnasiet 2015 i Blekinge hade nästan 79 procent behörighet till fortsatta studier på högskola, men skillnaderna mellan könen är stor. Närmare 86 procent av kvinnorna hade behörighet till vidare studier efter gymnasiet medan bland männen var andelen behöriga endast 71 procent.

Behöriga till vidare studier				
	Behöriga Gymnasium		Behöriga högskola	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
2011	86	89	87	92
2012	86	88	82	91
2013	85	91	86	92
2014	86	89	67	89
2015	85	88	71	86

Källa: SCB, utbildningsregistret. Diagrammet visar andelen behöriga.

Dimensionering(Matchning) av utbildningar i Blekinge

Idag utbildas inte antalsmässigt så många som arbetsmarknaden behöver. En av utmaningarna med detta är att utbildningarna i vissa fall inte är attraktiva och där behöver arbetsgivare vara mera aktiva. En annan utmaning är att det kan vara svårt att planera utbildningar då det bygger på en planering i mycket god tid innan start och resursättning samt uppskattning av intresse är komplicerat.

För att kunna göra ett bra samverkansarbete med dimensionering är samverkan viktig att kunna dela upp och fokusera på kvalitativa utbildningar inom olika områden. Det är bl.a. gymnasieutbildningar, YH och högskoleutbildningar.

Ett exempel är dimensioneringen på gymnasieskolan där behoven av utbildning inte fylls genom de utbildningar som drivs i Blekinge.

Elever Gymnasieskolan läsåret 2016/2017

program	Antal elever	Andel män	Andel kvinnor	andel utländsk bakgrund
Teknikprogrammet	393	88	12	13
Industri tekniska programmet	79	*	*	*
Bygg- och anläggningsprogrammet	210	93	7	8
Vård- och omsorgsprogrammet	120	16	84	34
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	95	42	58	*

Källa: Skolverket. Notera att antal elever är fördelade på årskurs 1,2 och 3. Därför kan det förekomma skillnader i andelarna i gymnasieval mellan årskullarna. Teknikprogrammet är 12 procent kvinnor av 393 elever. Därmed är andelarna ett genomsnitt av gymnasievalen de 3 senaste åren.

* Antal är färre än 10.